

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Kerstin Wåhlin
Titel: Strategisk utvecklare
E-post: kerstin.wahlin@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Internkontrollrapport för kommunstyrelsen per 31 december 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen godkänner internkontrollrapport per 31 december 2024 för kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Den interna styrningen och kontrollen är en del av kommunens styrsystem och ett redskap för kommunens ledning. Syftet är att främja en effektiv ledning av organisationen, hantera risker, skapa underlag för utveckling av verksamheten, utvärdera verksamhetens resultat och säkra långsiktig måluppfyllelse. Verksamheterna fortsätter att implementera arbetssättet med internkontroll och nyttjar internkontrollens potential som ett kvalitetshöjande verktyg.

Analysen visar att det finns fortsatt behov av att säkerställa redan framtagna rutiner, policys och styrdokument samt att systematiska uppföljningar utförs. Vidare att resultaten kommuniceras och förankras i verksamheterna för att uppnå och säkerställa löpande förbättringar. Arbetet inkluderar uppföljning i den dagliga verksamheten, dokumentera avvikelser och uppföljning av dokumenterade vidtagna åtgärder. Inom vissa delar av kommunstyrelsens verksamheter har ett fortsatt betydande behov av proaktiv kommunikation och utbildning identifierats, i syfte att stödja övriga verksamheter i att agera korrekt utifrån centralt beslutade processer och styrdokument. Detta är nödvändigt för att förhindra avvikelser inom kommunstyrelsekontorets verksamhetsområden.

Rapportering per den 31 december till kommunstyrelsen innefattar två rapportrande kontor; kommunstyrelsekontoret och del av samhällsbyggnadskontoret som presenteras i respektive bilaga.

Kommunstyrelsens verksamheter har identifierat ett antal mindre (icke graverade) avvikelser, och löpande åtgärdat dessa avvikelser samt säkerställt processen för kvalitetsarbetet.

Ärendet

Kommunfullmäktige har beslutat om ett internkontrollreglemente och nämnds- och styrelser beslutar internkontrollplaner, med åtgärder som bygger på riskinventering, samt analys utifrån konsekvenser och sannolikhet att de inträffar. Beslutad plan ska sedan löpande återrapporteras och följas upp. Åtgärder med anledning av genomförd internkontrollplan ska rapporteras till ansvarig nämnd och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige beslutar årligen om kommunkoncerngemensamma internkontrollområden och nämnderna upprättar årligen en internkontrollplan.

Avrapporteringar ska göras i samband med delår 1, delår 2 och en slutrapport tas fram över kontrollens resultat och analys samt eventuell åtgärdsplan.

Målet med intern kontroll är:

- Ändamålsenlig verksamhet.
- Kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar, föreskrifter och riktlinjer med mera.

En effektiv internkontroll innebär att en egenkontroll, granskning och uppföljning genomförs i samtliga dessa avseenden, med fokus på:

- att system och rutiner finns så att budgeterade medel och andra resurser används i överensstämmelse med tagna beslut
- att säkerställa att lagar, bestämmelser, anvisningar, riktlinjer och överenskommelser följs
- att minimera risken för missbruk samt avsiktliga eller oavsiktliga fel som leder till extrakostnader eller att kommunens tillgångar äventyras
- att säkerställa en rättvisande redovisning genom kontroll av riktigheten och tillförlitligheten i räkenskaperna
- att skydda politiker och tjänstepersoner mot oberättigade misstankar om oegentligheter.

För delår 1 låg fokus på att identifiera avvikelser inom rutinflöden, och identifiera åtgärder för att fortsätta arbetet med det kvalitativa arbetssättet under resten av året. För delår 2 kom en fokusflyttning från kontroll till rapportering av genomförda åtgärder. I samband med årsrapportering är fokus som vanligt på färdigställande av säkerställandet av identifierade riskpunkter samt vilka riskpunkter som ska överföras till kommande verksamhetsår.

Den interna styrningen och kontrollen är en del av kommunens styrsystem och ett redskap för kommunens ledning. Syftet är att främja en effektiv ledning av organisationen, hantera risker, skapa underlag för utveckling av verksamheten, utvärdera verksamhetens resultat och säkra långsiktig måluppfyllelse. Verksamheterna fortsätter att implementera arbetssättet med internkontroll och nyttjar internkontrollens potential som ett kvalitetshöjande verktyg.

Förvaltningens analys och slutsatser

För delår 1 låg fokus på att identifiera avvikelser inom rutinflöden, och identifiera åtgärder för att fortsätta arbetet med det kvalitativa arbetssättet under resten av året. För delår 2 kom en fokusflyttning från kontroll till rapportering av genomförda åtgärder. I samband med årsrapportering är fokus som vanligt på färdigställande av säkerställandet av identifierade riskpunkter samt vilka riskpunkter som ska överföras till kommande verksamhetsår.

Båda kontoren inom kommunstyrelsen har återrapporterat till nämnd i enlighet med beslutat internkontrollreglemente och internkontrollplan.

Kommunstyrelsekontoret

Kommunstyrelsekontoret har under år 2024 behandlat 23 riskpunkter i internkontrollplanen för kommunstyrelsen, och rapporterat avvikelser och åtgärder per delår 1, 2 och per den 31 december. Resultatet summeras till att 19 riskpunkter anses säkerställda att fortsätta arbetas med i normaldrift. Fyra riskpunkter kommer att fortsättas arbetas med inom arbetet med internkontroll för år 2025, vilket är beslutat i kommunstyrelsens internkontrollplan för 2025 (diarienummer KS 2024–1528).

Utifrån de identifierade avvikelser inom kommunstyrelsekontoret utläses att en fortsatt samverkan mellan verksamheterna är avgörande för att uppfylla behovet av proaktivt stöd till kommunen som helhet. Detta ingår som en del av det centralt styrande och stödjande ansvar som åligger kommunstyrelsekontoret. Flera initiativ har inletts och den systematiska uppföljningen har förstärkts. Denna process kommer att fortsätta intensifieras genom strategisk kvalitetsutveckling, med månadsvisa avstämningsmöten inom både kommunstyrelsens verksamheter och kommunkoncernen som helhet.

Särskilt fokus har lagts på att främja kontinuerliga förbättringar genom att etablera ett systematiskt kvalitetsarbete. Åtgärder som har genomförts inkluderar implementering av strukturerade arbetssätt, spridning av information och genomförande av utbildningar, analys av avvikelser på en övergripande nivå samt systematisk uppföljning. Dessa insatser syftar till att säkerställa en hög kvalitetsstandard och främja en kultur av ständiga förbättringar inom organisationen.

Ytterligare insatser som genomförts är den systematiska avvikelseppeföljningen inom kommunstyrelsekontorets verksamheter, vilket stärkt den interna kontrollen och indikerat en positiv utveckling inom kvalitetsarbetet. Ett ytterligare fokusområde har initierats inom samverkansorganisationen för internkontroll, där en övergripande analys av avvikelser påbörjats för samtliga verksamheter inom kommunen. Kommunstyrelsekontoret innehar en sammankallande roll i detta arbete. Det förväntas att detta initiativ kommer att generera synergieffekter genom tvärfunktionellt samarbete, vilket kommer att bidra till en holistisk vy avseende avvikelseppeföljningen.

Kommunstyrelsekontoret har konstaterat avvikelser under året, som kunde användas i kvalitetshöjande åtgärder, med enkla medel inom ordinarie verksamhetsdrift. De främsta åtgärder genomförs för att nå ett gott resultat, och är av enkel karaktär såsom information, utbildning, kommunicering, effektivisering av arbetsrutiner och systematisk uppföljning, samt kvalitetshöjande rutiner i form av internkontroll. Arbetet fortsätter kontinuerligt med att säkerställa och identifiera avvikelser, samt utföra föreslagna åtgärder och utvärdera för att säkerställa processer.

I sin roll som styrande och stödjande verksamhet har kommunstyrelsekontoret samarbetat med övriga förvaltningar, för att utveckla och säkerställa att rutin- och beslutsprocesser fungerar effektivt. Genom att sprida kunskap och genomföra utbildningsinsatser inom alla verksamheter höjs kvaliteten på kommunens och koncernens totala leverans, vilket minskar risken för avvikelser.

Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsbyggnadskontoret har under år 2024 behandlat 18 riskpunkter i internkontrollplanen för kommunstyrelsen, och rapporterat avvikelser och åtgärder per delår 1, 2 och per den 31 december. Resultatet summeras till att 19 riskpunkter anses säkerställda att fortsätta arbetas med i normaldrift. Två riskpunkter kommer att fortsättas arbetas med inom arbetet med internkontroll för år 2025, vilket är beslutat i kommunstyrelsens internkontrollplan för 2025 (diarienummer KS 2024–1528).

Utifrån de identifierade avvikelserna inom samhällsbyggnadskontoret utläses ett löpande behov av fortsatt samverkan mellan verksamheterna. Många insatser har påbörjats och den systematiska uppföljningen har stärkts, och kommer att fortsätta intensifieras.

Verksamheten arbetar löpande med att säkerhetsställa och verkställa rutiner för kontrollmomenten i det dagliga arbetet, samt att berörd personal har tillräckligt med kunskaper inom de områden som berörs av internkontrollen.

Verksamheterna fortsätter att utveckla och implementera arbetssättet med internkontroll, och nyttjar internkontrollens potential som ett kvalitetshöjande verktyg. Strävan att ständigt förbättra och effektivisera processer och rutiner är en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Ett särskilt fokus riktas mot att arbeta med ständiga förbättringar, genom att få det systematiska kvalitetsarbetet på plats. Insatser såsom information och utbildning, analys av avvikelser på övergripande nivå, samt systematisk uppföljning kommer att genomföras under året.

Samhällsbyggnadskontoret arbetar systematiskt med ett digitalt stöd för förbättringar och avvikelser, som komplettering till internkontrollen.

Lagkrav

Enligt Kommunallagen 6 kap 6§ ska nämnderna säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ansvarar för att ett system för intern kontroll upprättas inom respektive verksamhetsområde. KL 6:6 föreskriver att "nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten". De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av KL 3:16-19 har lämnats över till någon annan.

Ut efter behovet, ta bort denna ruta eller fyll på med ytterligare lagkrav. [Denna ruta försvinner vid redigering]

Koppling till gällande styrdokument

Norrhälje kommuns Internkontrollreglemente antaget 2019-12-16, § 288.

Kommunfullmäktige har beslutat om tre övergripande internkontrollområden i Mål och budget:

- Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet.
- Trygghet och säkerhet.
- Ekonomi och hushållning av kommunens resurser.

Ut efter behovet, ta bort denna ruta eller fyll på med ytterligare punkter. [Denna ruta försvinner vid redigering]

Ärendets beredning

Beredning av ärendet har skett tillsammans mellan kommunstyrelsekontoret och samhällsbyggnadskontoret.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med internkontroll fortlöper under året för att minska risk för negativa konsekvenser för kommunen.

Internkontrollen syftar till att säkerställa:

- att system och rutiner finns så att budgeterade medel och andra resurser används i överensstämmelse med tagna beslut
- att säkerställa att lagar, bestämmelser, anvisningar, riktlinjer och överenskommelser följs
- att minimera risken för missbruk och avsiktliga eller oavsiktliga fel som leder till extrakostnader eller att kommunens tillgångar äventyras
- att säkerställa en rättvisande redovisning genom kontroll av riktigheten och tillförlitligheten i räkenskaperna.

Internkontrollen innehar även en preventiv vinning inom verksamheterna.

Konsekvenser för barn

Medför inga konsekvenser.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Medför inga konsekvenser.

Tidplan

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 5 mars, 2025. Kommunstyrelsen föreslås anta internkontrollrapportern den 17 mars, 2025. [Denna ruta försvinner vid redigering]

Jenny Nordström
Tf. kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Kerstin Wåhlin
Strategisk utvecklare
Kommunstyrelsekontoret

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1. Internkontrollrapport för kommunstyrelsen sammanställd per 31 december 2024

Bilaga 2. Internkontrollrapport för kommunstyrelsekontoret per december31 december 2024

Bilaga 3. Internkontrollrapport för samhällsbyggnadskontoret per 31 december 2024

Beslut skickas till

Ekonomiavdelningen

Strategisk utvecklare: kerstin.wahlin@norrtaalje.se (för administration vidare till kommunrevisionen och dess sakombud)